

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.07.2025

Barış BEKTAŞ

Konya Milletvekili

Türkiye'nin en geniş tarım alanlarına sahip illerinden biri olan Konya, tarih boyunca "Türkiye'nin tahıl ambarı" olarak anılmış, ülkenin gıda güvenliği ve tarımsal üretim kapasitesinde kritik bir rol üstlenmiştir. Ancak özellikle son beş yılda tarım sektöründe yaşanan yapısal bozulmalar, kırsal yoksullaşma ve destek politikalarındaki yetersizlikler, Konya'daki tarımsal üretim desenini dramatik şekilde değiştirmiştir.

Artan girdi maliyetleri, kuraklık ve yetersiz sulama altyapısı gibi nedenlerle çok sayıda çiftçi üretimden çekilmek zorunda kalmıştır. Tarım arazileri ya boş bırakılmış ya da farklı sektörlerin kullanımına açılmıştır. Özellikle mazot, gübre ve yem gibi temel girdiler üzerindeki fiyat artışları, küçük ve orta ölçekli üreticileri ekonomik olarak tarımdan koparmış, kırsalda genç nüfusun tarıma yönelmesini imkânsız hâle getirmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın bu süreçte dair etkin bir veri tabanı oluşturamaması, boş bırakılan arazilerle ilgili sağlıklı istatistiklerin kamuoyuyla paylaşılmaması ve bu alanların yeniden üretime kazandırılmasına dönük kalıcı bir strateji geliştirilememesi, tarımsal çöküşü hızlandırmıştır.

AKP iktidarı döneminde tarım sektörü, bilime ve planlamaya dayalı kamu politikaları yerine günübirlik ithalat tercihleriyle yönetilmiş, çiftçi üretici olmaktan çok borçlu bir tüketici hâline getirilmiştir. Konya gibi tarımın omurgasını oluşturan illerde bile çiftçiler artık toprağını işleyemez duruma gelmiştir. Bu da yalnızca ekonomik değil; aynı zamanda sosyal, ekolojik ve demografik bir çöküşün habercisidir.

Bu bağlamda;

1. 2020, 2021, 2022, 2023 ve 2025 yılının Ocak–Haziran dönemi ayrı ayrı belirtilmek üzere; Konya il sınırları içerisinde üretimden çekilen, boş bırakılan veya terk edilen tarım arazilerinin toplam yüzölçümü ne kadardır?

2. Aynı yıllar için, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı olup üretim gerçekleştirmeyen çiftçi sayısı kaçtır? Bu kişilerin aktif üreticilikten çekilme gerekçelerine ilişkin Bakanlığınızın elinde veri, analiz veya saha araştırması bulunmakta mıdır?
3. Terk edilen tarım arazilerinin ilçelere göre dağılımı nedir? Her yıl için en fazla terk edilen ilk 5 ilçe hangileridir?
4. Söz konusu arazilerin ürün desenine göre (örneğin hububat, yem bitkisi, endüstriyel ürünler vb.) yıllık dağılımı nedir?
5. 2020–2025 yılları arasında Konya ilinde tarım dışı kullanım amacıyla (sanayi, enerji, madencilik, imar vb.) başka bir amaca tahsis edilen tarım arazilerinin toplam alanı nedir? Bu alanların yıllık bazda ve kullanım türlerine göre dağılımı nasıldır?
6. 2020–2025 yılları arasında Konya'da üretimi bırakan çiftçilere dair sosyoekonomik bir profil çalışması (yaş, cinsiyet, gelir durumu, eğitim seviyesi vb.) yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu çalışmanın sonuçları nelerdir?